

Det kan godt lade sig gøre at have fælles kasketter på samtidig!

Gdr. Arne Hemmingsen, som er med i repræsentantskabet både i Øernes Konsummælk-Selskab, DLG og FDB, mener, at forbrugere og producenter i mange tilfælde har fælles interesser.

Artikel fra Andelsbladet nov. 1984 af mka.

Da gdr. Arne Hemmingsen, Damme Kobbøl på Møn, for nylig blev 60 år forærede hans mælkekusk ham en flaske sherry forsynet med 7 strikkede kasketter i forskellige farver. Gaven var en drilsk hentydning til en polemik i den lokale avis, hvor Arne Hemmingsen var blevet beskyldt for at have for mange kasketter på.

Det forstår man godt, når man ser den lange række af tillidshverv inden for andelsbevægelsen, som Arne Hemmingsen bestrider. Arne Hemmingsen har været aktiv i mange år, lige siden han i 1958 begyndte at føre den lokale brugs' regnskaber. Arne Hemmingsen tog, mens han var arbejdsløs, et brevkursus i regnskabsføring. Da brugsens bestyrelse hørte, han kendte til regnskabsføring, bad man ham om at tage sig af regnskabet.

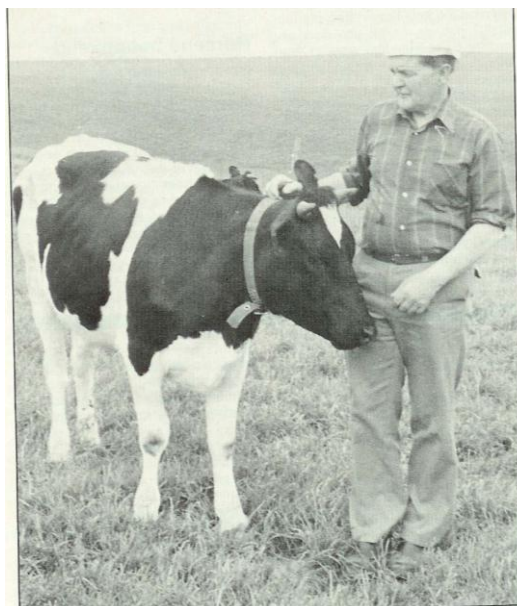
Siden den tid har Arne Hemmingsen været aktiv i brugsforeningsbevægelsen samtidig med, at han passer sin gård, som fra at være et husmandssted i 1958 på 17 tønder land i dag er vokset til et landbrug på 170 tønder land. Der er to karle ansat på gården, som sammen med Arne Hemmingsen og hans kone passer de 65 køer, 60 kvier, 30 søer og 400 grise.

Jovist, der er sket noget gennem de 26 år, Arne Hemmingsen har været landmand. 13 husmandssteder er blevet sammenlagt til en bedrift. På sin egen krop har Arne Hemmingsen mærket strukturudviklingen. Men

den har så sandelig også sat sine spor i omgivelserne. Da han begyndte at være landmand, var der 1.000 mælkeproducenter på Møn. I dag er der 80. Fremmed hjælp på gårdene er også blevet en sjældenhed. På hele Møn er der i dag ikke mere end en lille snes landbrug, som har karl.

– Siden andelsbevægelsen blev skabt for 100 år siden, har vi ikke haft en sag af så skelsættende betydning som den fremtidige distribution af ferskvarer, mener Arne Hemmingsen.

Arne Hemmingsen, som for nylig er fyldt 60 år, har været aktiv i andelsbevægelsen siden 1958, hvor han begyndte at føre den lokale brugs's regnskab.

Markskellet

På trods af at Arne Hemmingsen 1ar fået meget jord, føler han sig stadig som husmand af mentalitet, og han beklager meget, at der nu er blevet så langt til naboerne, at snak over markskellet er blevet et sjældent fænomen.

Samtidig med, at Arne Hemmingsen beklager den udvikling, om har bragt landmændene i mindretal på egnen, så har han ingen romantiske ideer om, at alting er - eller måske rettere var idyllisk i et lille andelsselskab.

Tværtimod så mener Arne Hemmingsen, at andelshaverne i de større selskaber ofte får langt flere informationer, end de gør i de små. Tidligere var man henvist til at få oplysninger om det lokale mejeri over markskellet, og inden nyhederne nåede de yderste gårde, kunne der godt være jongleret en del med sandheden.

Det var tit hyggeligere og mere selskabeligt i gamle dage, men den enkelte andelshaver havde ikke så god mulighed for at få direkte informationer, mener Arne Hemmingsen.

Forbruger og producent

Udover at være formand for den lokale brugs, Fanefjord Brugsforening, med 10 mill. kr. i omsætning, er Arne Hemmingsen medlem af DLG's repræsentantskab, hvorfra han dog snart udtræder. Han er også medlem

af FDB's repræsentantskab og af repræsentantskabet i Øernes Konsummælk-Selskab. Derudover har han en plads i bestyrelsen for De østlige Øers Mejeriforening.

Så Arne Hemmingsen kender andelsbevægelsen både set fra forbrugerens og producentens side. Men han har sjældent følt sig splittet, når han skulle repræsentere begge parter. Han mener, at forbruger og producent i mange tilfælde har de samme interesser. Fersk- vareterminalerne er et af de områder, hvor Arne Hemmingsen mener, der burde kunne skabes en alliance.

Ferskvareterminaler

- Siden andelsbevægelsen blev skabt for 100 år siden, har vi ikke haft en sag af så skelsættende betydning som den fremtidige distribution af ferskvarer, siger Arne Hemmingsen.

- Ved et samarbejde omkring terminalerne tjener man både forbrugerne og landmændene bedst. Jeg stemte for, at FDB skulle bygge egne terminaler, men jeg gjorde det med blødende hjerte. Jeg gjorde det simpelthen, fordi vi i landbruget er så uenige og splittede som aldrig før. Det er horribelt, at der nu bygges terminaler i Nordjylland af både FDB og MD, og det skulle ikke undre mig, om der også kom en tredje terminal. Det kan kun være spildte penge både for producenter og forbrugere, mener Arne Hemmingsen.

Landmænd dumme

- Danske landmænd er dumme, når de lader slagteridirektører og mejeribestyrere konkurrere mod hinanden for vore penge.

- I de sidste 20 år har vi i landbruget kunnet se, hvor det bar hen med de mange kæder inden for detailhandelen. Inderst inde har vi godt vidst, at vi ikke bare kan hyppe vores egne kartofler og tro, at udviklingen står stille.

- Det eneste rigtige ville være, at landbruget i fællesskab bygger terminalerne. Det bliver også til størst gavn for forbrugerne. Men desværre har vi ikke kendt vores besøgstid, Derfor bygger FDB nu sine egne terminaler. Og jeg stemte selv for, fordi vi ikke kan vente på landbruget, og fordi vi ikke kan være bekendt, at nogle brugere skal være dårligere forsynet med ferskvarer.

- Det gør ikke noget, at købmændene også bliver forsynet med varer fra terminalerne. Af den grund behøver FDB ikke at bygge egne terminaler. Der er jo en masse andre områder, hvor vi kan markere, at vi er anderledes end den private handel.

Forbrugerkronen

- Landmændene får en stadig mindre andel af forbrugerkronen for det, vi producerer i mark og stald. Derfor er det nødvendigt, at vi landmænd står sammen og holder op med at lade os underbyde af detailhandelen.

- Skal vi være frie landmænd og have en indtjening på linje med det øvrige samfund, så skal landmændene følge varen så langt som muligt frem til forbrugerens bord. Som situationen er nu, risikerer vi bare at blive råvareleverandører til detailhandelens egne ferskvareterminaler, slutter Arne Hemmingsen.

Jonna Kjær-Nielsen

2010